

09-12-2024

Ankommit - Registraturen
Saapunut - Kirjaamo

Pohjanmaan Hyvinvointialueen aluehallitus

Kirjaamo, XA1
Hietalahdenkatu 2-4
65130 Vaasa

Korvaushakemus

Haemme Pohjanmaan Hyvinvointialueelta korvausta yhdistyksellemme hyvinvointialueen toiminnasta aiheutuneesta yli 100 000 € vahingosta. Tarkempi erittely liitteenä (liite 1).

Lähtökohdat

Keväällä 2023 Pohjanmaan Hyvinvointialueen palvelupäällikkö otti yhteyttä Vaasan Setlementtiyhdistykseen ja tiedusteli, olisiko yhdistys kiinnostunut osallistumaan Kuntouttavaa työtoimintaa koskevaan tarjouskilpailuun. Asian tiimoilta järjestetyssä tapaamisessa meille kerrottiin, että tavoitteena on kolmiportainen palvelumalli, joista kahden ylimmän portaan (2–3) tarkoituksena on joko johtaa asiakas suoraan työelämään tai työelämään suuntaavaan koulutukseen. Vaasan Setlementillä on hyviä kokemuksia sekä myös vaikuttavuutta kohderyhmän eteenpäin saattamisessa. Tästä syystä yhdistys suhtautui positiivisesti ehdotukseen.

Kilpailutus avattiin kesäkuussa 20.6.2023. Se kuitenkin keskeytettiin elokuun lopussa 2023 ilmeisesti kilpailutuksen toteutuksessa esiintyneiden vaikeuksien vuoksi. Kilpailutuksen jälleen avauttua hankintasuunnittelija pyysi meitä täydentämään osallistumisilmoitustamme luettelolla palveluntuottajan henkilöstöstä, mitoituksista ja käytettävissä olevasta sosiaalialan ammattihenkilöstöstä. Näillä täydennyksillä jätimme aikanaan tarjouksen yhteensä 30 asiakaspaikasta palvelulinjoihin 2–3.

Joulukuun alussa vuonna 2023 järjestetyssä tapaamisessa meille kerrottiin, että todennäköisesti 30 asiakaspaikkaa on liian suuri määrä, mutta 20 asiakaspaikkaa voisi olla realistinen arvio Setlementin palveluihin. Tältä perusteelta laaditun sopimusluonnoksen saimme tarkasteltavaksemme. Periaatteessa sopimusluonnoksen olisi pitänyt sisältyä jo kilpailutusasiakirjoihin. Meidät kuitenkin yllätti, että sopimusluonnokseen ei todellisuudessa voinut tehdä mitään muutoksia, vaan se oli hyväksyttävä sellaisenaan, vaikka se oli laadittu kilpailutukseen osallistuvia kuulematta. Meille kuitenkin vakuutettiin, että palvelulle on suuri tarve ja että palvelu on lakisääteistä. Kilpailutusasiakirjoista myös ilmeni, että palveluun oli vuodelle 2024 varattu 700 000 € määräraha. Siinä vaiheessa meillä ei vielä ollut aihetta epäillä Hyvinvointialueen luotettavuutta yhteistyökumppanina, joten allekirjoitimme sopimuksen (29.12.2023).

Osaltaan alkua viivästytti, että Hyvinvointialueella oli ongelmia Aluehallintovirastolle toimitettavaan ilmoitukseen tarvittavan lausunnon toimittamisessa palvelun ruuhkautumisen vuoksi. Heti sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen ryhdyimme toimenpiteisiin valmiuksien hankkimiseksi palvelun toteuttamista varten. Meillä oli täysi toimintavalmius huhtikuun alusta 2024 lukien. Tätä aikaisemmin olimme järjestäneet sosiaalityöntekijöille useita tilaisuuksia, joissa heillä oli ollut mahdollisuus tutustua tarjoamaamme palveluun. Jostain syystä palveluumme ohjautui asiakkaita

niukasti, vaikka Palvelukuvauksen mukaan meidän olisi tullut olla etusijalla palveluun ohjauksessa toiminta-alueellamme.

Ylläkuvatusta huolimatta kilpailutus avattiin uudelleen maaliskuussa 2024 uusien toimijoiden löytämiseksi, vaikka jo olemassa olevien sopimusten täyttämässä tuntui olevan ongelmia. Jätimme silti uuden tarjouksen siinä uskossa, että se edistäisi palvelun toteuttamista. Osoittautui, että kilpailutus ei tuottanut uusia toimijoita. Söikö tämä toimenpide tarpeettomasti jo muutenkin niukkoja määrärahoja?

Kesäkuussa juuri juhannuksen alla tarjoajille järjestettiin tiedostustilaisuus, jossa kerrottiin muun muassa, että palvelukokonaisuuteen 3 ei ole pystytty osoittamaan asiakkaita, koska sosiaalityöntekijät eivät tunne kyseistä Hyvinvointialueen palvelua. Tämä on sinänsä ihmeellistä, koska palvelukuvaus oli kuitenkin ollut olemassa yli vuoden ajan. Miksi palvelukokonaisuuteen 2 ei ollut ohjautunut asiakkaita siihen ei saatu vastausta. Mahdollisista määrärahaongelmista ei myöskään ollut mitään puhetta.

Meille ja muille toimintaa tarjonneille tuli täytenä yllätyksenä, kun 26.8.2024 ilmoitettiin, että palveluiden hankinta uusien asiakkaiden kohdalta keskeytetään toistaiseksi välittömästi.

Muistutus ja siihen saatu vastaus

Vaasan alueen toimijat lähettivät 10.9.2024 Hyvinvointialueelle muistutuksen, jossa kerrottiin, millaisia ongelmia Hyvinvointialueen ennakoimaton toiminta tarjoajille aiheuttaa (liite 2, Muistutus Hyvinvointialueelle).

Muistutukseen saamassamme kaunisteltua totuutta sisältävässä vastauksessa (liite 3) väitetään, että asiakkaita olisi ohjattu lähes 200 asiakasta palvelukokonaisuuksiin 2 ja 3. Tietojemme mukaan palvelukokonaisuuteen 3 ei ole ohjattu lainkaan asiakkaita edellä esitetyistä syistä eikä palvelukokonaisuuteen 2 missään suhteessa aikanaan arvioituihin määriin. Todettakoon, että jos asiakkaita olisi ohjattu edellä väitettyjä määriä olisi niistä pitänyt ohjautua yhdistyksemme palveluun merkittävästi enemmän kuin ne pari kolme, jotka meille kesän 2024 aikana ohjattiin, olihan yhdistyksemme näiden palveluiden osalta ensimmäisellä sijalla. (Liite 4, etusijajärjestys 2 & 3)

Vaikka arvio asiakasmäärästä ei olisikaan lupaus, ei millään kohtuudella voida olettaa, että tämä voisi tarkoittaa sitä, että asiakasmäärä voisi olla vain pieni osa arvioidusta sopimuksen pohjana käydyissä keskusteluissa esitetyistä määristä. Jos näin olisi, vie se täysin pohjan pois Hyvinvointialueelta uskottavana sopimuskumppanina.

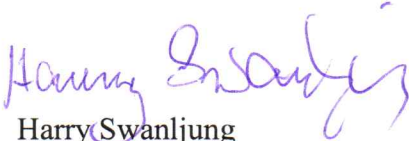
Ei myöskään tunnu uskottavalta, että varattu määräraha olisi loppunut yllättävien ostojen vuoksi kesän 2024 aikana, koska useilla asiakkailla oli silloin toiminnassa kesäkeskeytys.

Toiminnan henkilöstörakenne ja tilat perustuivat kilpailutusehdoissa asetettuihin vaatimuksiin henkilökunnan koulutuksesta sekä tilojen esteettömyydestä.

Johtopäätös

Yllä kuvattu tapahtumaketju on aiheuttanut yhdistyksellemme vuonna 2024 yli 100 000 € negatiivisen tuloksen, joka pääosin perustuu Hyvinvointialueen taitamattomaan toimintaan. Ottamatta kantaa asian mahdolliseen juridiseen puoleen – sitä ei pienellä kolmannen sektorin toimijalla ole sen enempää rahaa kuin muita resursseja ryhtyä selvittämään – pidämme kohtuullisena, että Hyvinvointialue osaltaan osallistuu aiheutetun vahingon kustannuksiin. Hukkaan heitettyjen rahojen ohella meitä surettavat kaikkien eniten ne ihmiset, jotka ovat jääneet vaille tarvitsemaansa tukea, vaikka siihen olisi ollut apua tarjolla.

Vaasa 29.11.2024

Harry Swanljung
hallituksen puheenjohtaja

Kirsi Ikäheimonen
toiminnanjohtaja